N°. 67.

BREDASCHE COURANT.



DONDERDAG 20 AUGUSTUS.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, gezien het besluit van den Gemeenteraad van den 13den Mei 1857, Litt. B. omtrent het heffen eener Plaatselijke Directe Belasting binnen deze Gemeente, tot een verminderd bedrag van hoogstens *tien duizend gulden* jaarlijks, — goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 1sten Julij 1857, N°. 43; brengen bij deze ter algemeene kennis, dat van hunnentwege eerstdaags aan de woningen der ingezetenen, daartoe betrekkelijke Beschrijvings-billetten zullen rondgezonden, en acht dagen daarna weder opgehaald worden.

De ingezetenen worden tevens uitgenoodigd, om door eene naauwkeurige beantwoording der op de billetten gestelde vragen, te willen medewerken tot eene geregelde uitvoering der voors. belasting; terwijl wanneer men geen billet mogt ontvangen, men zich tot bekoming daarvan ter Secretarie dezer Gemeente, zal kunnen vervoegen.

Breda, den 13. *Augustus* 1857.

J. MASTBOOM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Augustus.

Gisteren heeft de plegtige inwijding van de Louvre plaats gehad. Bij die gelegenheid heeft de Keizer de volgende toespraak gehouden:

» Mijne heeren, met u wensch ik mij geluk met de voltooijing van de Louvre. Vooral wensch ik mij geluk met de oorzaken welke haar mogelijk hebben gemaakt. Inderdaad toch hebben de herstelde orde en kracht en de steeds toenemende voorspoed des Lands mij veroorloofd dit nationale werk te voltooijen. Ik noem het dus, omdat alle elkander opgevolgd hebbende Regeringen er eer in hebben gesteld het Koninklijk verblijf te voltooijen, de grondslag waartoe door *Frans I* gelegd en door *Hendrik II* verfraaid was. Van waar die volharding en zelfs die populariteit wat de daarstelling van een paleis betreft? Omdat het karakter van een Volk zich weerkaatst in zijne instellingen even als in zijne zeden, in de feiten welke het tot geestdrift vervoeren even als in de gedenkteekenen welke het voorwerp worden van zijn hoofdbelang. Het sedert vele eeuwen monarchale Frankrijk nu, dat steeds in het centraal gezag de vertegenwoordiger van zijne grootheid en zijne nationaliteit zag, wilde dat het verblijf van den Souverein het Land waardig zou zijn, en het beste middel om aan dat denkbeeld te beantwoorden bestond daarin, om dat verblijf te omringen met verschillende meesterstukken van menschelijk verstand. In de middeleeuwen bewoonde de Koning eene sterkte, door verdedigingsmiddelen omgeven. Weldra verving de vooruitgang der beschaving de kanteelen en de krijgswapenen door voortbrengselen der wetenschappen, der letteren en der kunsten. Zoo heeft ook de geschiedenis der gedenkteekens hare wijsbegeerte even als de geschiedenis der feiten. Even opmerkelijk als het is, dat, tijdens de eerste omwenteling, het committé van openbaar welzijn, zonder het zelf te weten, het werk van *Lodewijk XI, Richelieu* en *Lodewijk XIV* heeft voortgezet, door de feodaliteit den genadeslag toe te brengen en naar het stelsel van eenheid en centralisatie, dat bestendig doel der Monarchie, te streven, evenzoo behoort er niet veel kennis toe, om ten opzigte der Louvre het denkbeeld van *Hendrik IV, Lodewijk XIII, Lodewijk XIV, Lodewijk XV, Lodewijk XVI* en *Napoleon* door het vlugtig voorbijgegaan Gouvernement van 1848 aangenomen te zien. Eene der eerste handelingen van het Voorloopig Bewind was toch de voltooijing van het paleis onzer Koningen te bevelen. Zoo waar is het dat eene Natie uit hare vroegere geschiedenis, even als een bijzonder persoon uit zijne opvoeding, denkbeelden put welke de hartstogten van het oogenblik niet vermogen te vernietigen. Wanneer een zedelijke indruk het gevolg is van den maatschappelijken toestand eens Lands, dan plant zich die van de eene eeuw op de andere en op de verschillende Regeringsvormen over, tot dat het voorgestelde doel bereikt is. Zoo is dan ook de voltooijing van de Louvre, voor uwe medewerking waartoe met zoo veel ijver en beleid ik u dank betuig, niet de luim van een oogenblik. Zij is de verwezenlijking van een plan dat gedurende meer dan drie eeuwen voor den roem des Lands gevormd en door het instinct des Lands volgehouden is."

Het officiële dagblad besluit zijn verslag van de inwijding der Louvre met deze woorden: »Dit geheele prachtige werk werd in vijf jaren tijd en met 36 millioenen francs daargesteld; nog nooit werd een gebouw van zulken omvang in zoo korten tijd en voor zoo weinig geld opgetrokken!"

— De viering van den nationalen feestdag van 15 Augustus is, zoo als uit de ontvangen berigten blijkt, overal in Frankrijk naar wensch afgeloopen. De Keizer heeft aan een aantal veroordeelden, burgers en militairen, doch niet aan staats-misdadigers, kwijtschelding of verligting van straf verleend.

Het vuurwerk ter gelegenheid van den Napoleonsdag afgestoken was zeer prachtig; meer dan 1,200,000 menschen waren op de been om het te zien. De keizer en keizerin woonden het, in de militaire school, te midden van een aantal genoodigden bij. De illuminatie was niet uitstekend, uitgezonderd op enkele punten. Als eene bijzonderheid verneemt men, dat, om het stuiven tegen te gaan, het Champs de Mars in de twee dagen vóór de feesten met 1450 tonnen water bevochtigd was.

— Tusschen twee kweekelingen der militaire school van St. Cyr heeft een duel plaats gehad, waarin de een doodelijk gewond en dien ten gevolge overleden is. De reden was eene nietigheid. De overlevende, de zoon van kolonel *Négrier*, zal voor een krijgsraad gedaagd, of, voor het minst, bij zijn regiment ingedeeld worden.

— Bij een besluit van Keizer *Napoleon* van den 12den dezer is bepaald dat aan alle Franschen en buitenlanders, die in den tijd van 1792 tot 1815 onder de Fransche vlag, te land of ter zee, de wapenen gevoerd hebben, een bronzen gedenkpenning, tot herinnering aan de groote oorlogen van dat tijdvak, gegeven zal worden.

— Het Regeringsblad deelt mede, dat mons. *Morlot*, de aartsbisschop van Parijs, tot groot-aalmoezenier is benoemd en dat de heeren *Laity* en *Daumas* tot de waardigheid van senator zijn verheven. Wijders hebben vele benoemingen en bevorderingen bij de orde van het Legioen van Eer plaats gehad.

— Aan den zeeschilder *Gudin* is opgedragen eene schilderij te vervaardigen, voorstellende de aankomst des Keizers op het eiland Wight bij Zr. Ms. laatste bezoek aan de Koningin van Engeland.

— In het laatst van Augustus begeeft de Koning van Sardinië zich, door zijnen Ministerraad vergezeld, naar Savoije, waar hij, door middel van een electrischen draad, de eerste mijn van den berg Cenis zal doen springen en het werktuig in beweging brengen, door de heeren *Grandis, Grattoni* en *Sommeiller* voor het maken der doorgraving van dien berg daargesteld. De eerste steenmassa die van den berg afkomt zal met veel plegtigheid naar Aix-les-Bains worden vervoerd en tot grondslag der groote badinrigting strekken, welke aldaar aangelegd wordt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Augustus.

De Russische Regering heeft tot eene vermindering der garde met meer dan 30,000 man besloten. Ieder regiment zal vier hoofdofficieren minder hebben en tot het cijfer van 800 man teruggebragt worden. Men achtte ook eene vermindering van het geheele leger waarschijnlijk. — Eene flottille naar de Chinesche wateren werd in Rusland uitgerust.

— Aangaande de jongste wending, die in het Oostersche vraagstuk heeft plaats gehad, heeft tot dusverre slechts één der Oostenrijksche organen het stilzwijgen afgebroken. In de *Oesterreichische Zeitung* van 13 Augustus leest men daaromtrent het volgende:

« Het berigt, hetwelk de telegraaf ons uit Londen heeft aangebragt, zal niemand verrassen die de verwikkeling in Konstantinopel met bedaardheid heeft gadegeslagen. Er moest te Osborne eene schikking tot stand komen. Het vertrek van het Fransche gezantschap uit Konstantinopel zou eene bron van groote ongelegenheden voor het Fransche gouvernement geworden zijn; en het is eene algemeene behoefte van Europa, dat Frankrijk niet ten gevolge van zijne handelingen ten deze in verlegenheid gebragt worde. Engeland zoowel als Oostenrijk zijn gaarne bereid, om de spanning te doen eindigen, welke te Konstantinopel ontstaan is. Men wil den heer de *Thouvenel* gaarne uit den onaangenamen toestand bevrijden, waarin hij geraakt is, verondersteld dat dit kunne geschieden zonder opoffering van eenig beginsel.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Augustus.

Lord *Clarendon* deed Donderdag ll. in het Hoogerhuis, in antwoord op eene vraag van lord *Clanricarde*, gelijke verklaring ten opzigte der Donau-Vorstendommen als door lord *Palmerston* in het Lagerhuis gedaan was, en zeide dat, ten gevolge der gemaakte schikking, de verkiezingen in Moldavië vernieuwd zullen worden.

— In de zitting van Vrijdag van het Hoogerhuis heeft lord *Ellenborough* de Ministers beschuldigd dat zij de geheele militie niet onder de wapenen hebben geroepen, tot afwending van de crissis, die door de troebelen in Indië is ontstaan. Lord *Panmure* antwoordde hierop hoe de Regering voornemens was 9000 miliciens onder de wapenen te roepen en te dier zake eene aanvrage aan het Parlement te rigten, bijaldien een grooter getal noodzakelijk mogt zijn. Het leger zal in verhouding van 20,000 man jaarlijks worden aangeworven, ten einde de militaire etablissementen op een goeden voet te houden. Genoemde Secretaris van Staat voor oorlog voegde hierbij hoe de bij de Regering uit Indië ontvangen berigten, over het algemeen, zeer gunstig luidden.

— De heer *Ledru-Rollin* heeft een nieuwen brief aan eenige Engelsche dagbladen doen toekomen, in welken hij allen schijn van medepligtigheid aan het bewust komplot van zich afwerpt en zegt dat hij zekeren *Geraeu* uit zijne woning heeft weggejaagd, toen deze hem voor kwam slaan deel aan een aanslag op het leven van keizer *Napoleon* te nemen.

— Uit eene depêche, van Valencia in Ierland ontvangen, blijkt dat de transatlantische kabel plotseling opgehouden heeft te werken. Door de onmogelijkheid om zich met de in zee zijnde schepen in gemeenschap te stellen is de oorzaak dier werkeloosheid onbekend, maar men vermoedt dat het gedeelte van den kabel op hetwelk een gemis van isolering ontstaan is op ongeveer 350 a 400 mijlen van de Iersche kust verwijderd ligt. De laatst ontvangen depêches zijn van Dingsdag morgen ten vier ure. Toen hadden de schepen welke met het leggen van den kabel belast zijn een punt bereikt waar de zee twee mijlen diepte heeft.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Augustus.

Z. M. de Koning heeft de wet tot regeling van het lager onderwijs bekrachtigd. Zij zal onder dagteekening van 13 Augustus, in n°. 103 van het Staatsblad verschijnen.

— Het ontwerp van wet tot regeling van het geneeskundig bestuur, dat dezer dagen bij de Tweede Kamer is ingekomen, is meerendeels naar het ontwerp der Staatscommissie ingerigt. De provinciale en de plaatselijke commissien van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt zullen, naar het voorstel der Regering, ophouden te bestaan en het geneeskundig bestuur opgedragen worden aan: *a*, geneeskundige ambtenaren; *b*, geneeskundige commissien; *c*, gezondheidscommissien. De geneeskundige commissien zullen zijn: 1°, een inspecteur van het geneeskundig bestuur; 2°, provinciale artsen; 3°, provinciale scheikundigen; 4°, arrondissements-artsen. Deze ambtenaren genieten eene jaarwedde. In elke gemeente van 10,000 zielen en daarboven, alsmede in elk door den Koning aan te wijzen arrondissement, zal eene geneeskundige en eene gezondheids-commissie zijn, beide onbezoldigd, in de gemeenten door den gemeenteraad, in de arrondissementen door den Koning te benoemen.

— Naar men verneemt, is door de vereeniging van gemeente-secretarissen, aan ieder secretaris der hoofdplaats van een kanton gezonden:

1. Een concept-adres aan den Koning houdende verzoek om eene rijksjaarwedde, en wel op grond, dat vele gewigtige werkzaamheden, zoo als o. a. militie en schutterij, het patentregt en kadaster, de jagt en visscherij, het bevolkingsregister enz., door den gemeente-secretaris ten behoeve van het rijk verrigt werden;

2. Een dergelijk adres aan den Koning houdende verzoek tot wijziging van art. 95 der gemeentewet, in dien zin dat het slot daarvan aldus worde gelezen: en, nadat gedeputeerde staten zijn gehoord, geschorst en onder onze goedkeuring ontslagen.

— De geschenken, die de Keizer van Japan den Koning heeft aangeboden, zijn te 's Hage aangekomen. Zij zijn echter op verlangen van Z. M. naar het Loo gezonden.

— Maandag is van Hellevoetsluis vertrokken Zr. Ms. instructiebrik *de Zeehond*, komm. kapit.-luit. ter zee *M. C. van Vreeland*, aan boord hebbende de adelborsten 1ste kl., bestemd naar Lissabon.

— Uit 's Bosch schrijft men:

»Met genoegen vernemen wij dat de Maatschappij tot uitvoering der schroefstoombootdienst, waarvoor de concessie is aangevraagd, tusschen Amsterdam en 's Hertogenbosch over Weesp, Utrecht, Vreeswijk, Gorinchem en meerdere tusschenliggende plaatsen in verbinding met de voornaamste handelsteden alsmede met de stad Maastricht, geconstitueerd is. Wij behoeven het belang niet te doen uitkomen eener regtstreeksche verbinding, door eene dagelijksche stoomdienst met behoorlijk daartoe ingerigte booten, tusschen de wereldstad Amsterdam en de zoo aanzienlijke handelsplaats 's Hertogenbosch, welke laatste stad eveneens met de bovengenoemde tusschenplaatsen in betere verbinding zal komen. Een niet te versmaden voordeel is, dat de reis in 10 uren tijds zal worden afgelegd."

— Z. M. heeft eene kommissie van de Staten van Groningen belast met de voorbereiding van al wat noodig is tot den aanleg van een spoorweg van Groningen, over Winschoten, naar de Hannoversche grenzen, magtiging verleend om hare werkzaamheden voort te zetten.

— De *Leijdsche Courant* meldt:

«Dezer dagen is hier ter stede geopend het instituut voor hooger onderwijs van den heer *De Raadt*. Blijkens het prospectus berust het plan dezer inrigting op de meening, dat de 17- en 18jarige leeftijd voor vele jongelingen behoeften wekt, die niet meer door eene voorbereidende school en niet door eene Universiteit naar behooren vervuld kunnen worden, en dat mitsdien eene eigene naar die behoeften berekende instelling voor den genoemden leeftijd wenschelijk is. Het denkbeeld is nieuw, en verdient behartiging. Eene afzonderlijke leiding voor hen, die het gymnasium afgeloopen hebben, maar nog niet rijp zijn voor de universiteit is niet af te keuren.

— Men schrijft uit Hoorn van den 13 Augustus:

»Wie rijkdom onder den boerenstand zien wil, die moet eene kermis, bij het schoone weder, dat wij thans genieten, in Noordholland bezoeken. Ongeloofelijk is het hoeveel goud en edelgesteenten gisteren en heden door de Hollandsche vrouwen op onze tegenwoordige kermis ten toon gespreid zijn. Het gunstig weder heeft eene buitengewone menigte boeren en boerinnen naar onze stad gelokt. Men zag alle opene pleinen opgevuld met de schoonste en sierlijkste karretjes en andere rijtuigen en het goud en de diamanten schitterden, tot verblinding toe, aan hoofd en hals der boerinnen."

— De *Amst. Ct.* berigt het volgende: Dezer dagen is alhier bij een winkelier een bedrog gepleegd, hetwelk zou kunnen herhaald worden en waartegen men alzoo op zijne hoede moet zijn. Men heeft namelijk een Oostenrijkschen coupon, (zilver-metaliek) verschenen 1 Julij 1857, in betaling gegeven, die oorspronkelijk *f* 3.9 bedraagt, en die men, door achter elk cijfer een nul te stellen, op *f* 30.90 heeft gebragt.

— Eergisteren nacht is te Leeuwarden een voorloopig gedesigneerde uit het huis van burgerlijke en militaire verzekering ontvlugt. Hij is door den schoorsteen op het dak der gevangenis geklommen, van waar hij zich vervolgens op de daken der naastbij gelegen huizen en verder op de straat heeft laten zakken. Een eindje touw, dat hij bij zijne vlugt schijnt te hebben gebezigd, vond men buiten aan den schoorsteen vastgebonden.

— Wij vernemen dat de WelEerw. Heer *Dekkers*, Predikant te Chaam, die dezer dagen een beroep naar Woerden gekregen had, zich genoopt gevonden heeft voor dit beroep te bedanken, doch thans andermaal beroepen is, en wel door de Hervormde gemeente te Almkerk.

— Aan de jongst ontvangen *Javasche Couranten* van 13 tot 24 Junij jl. ontleenen wij het volgende.

Bij besluit van 10 Junij jl. had de Gouverneur-Generaal in aanmerking nemende, dat het gebleken is noodig te zijn om, speciaal in het belang der inlandsche bevolking, maatregelen te nemen, ten effecte dat de zilveren munt, zoowel standpenningen als pasmunt, bij koop en verkoop steeds door een iegenlijk worde aangenomen voor de volle waarde, dat is, zoo lang het nieuw kopergeld (centen) nog niet ingevoerd zal zijn, naar de rede van een gulden zilver tegen een honderd en twintig duiten, — en dus: de halve gulden voor zestig duiten, het stuk van ¼ gulden voor dertig duiten, het stuk van $^1/_{10}$ gulden voor twaalf duiten en het stuk van $^1/_{20}$ gulden voor zes duiten, — is goedgevonden, de hoofden van gewestelijk bestuur op Java en Madura op te dragen, om de gemeente, en in het bijzonder de inlandsche gemeente, bekend te maken met de waarde van de zilveren standpenningen en pasmunt, berekend in de thans nog in omloop zijnde *duiten*: met aanschrijving, om ten strengste te waken en te doen waken, dat die zilveren munt steeds door een ieder, bij koop en verkoop, voor de volle wettige waarde worde aangenomen.

Bij besluit van 16 Junij jl. was door den Gouverneur-Generaal goedgevonden te bepalen.

1°. Personen, in dienst en bezoldiging van den lande, belast met onderzoekingen of werkzaamheden van wetenschappelijken aard, verbinden zich schriftelijk bij het aanvaarden van die dienst, om te gedoogen dat al hun dagboeken, berigten, aanteekeningen, kaarten teekeningen en verzamelingen beschouwd worden te zijn uitsluitend eigendom van den lande, met de gevolgen, dat op hen toepasselijk is de publicatie van 3 April 1854 (*Indisch Staatsblad* n°. 18).

— Bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin op den 17 Junij werd door den Gouverneur-Generaal een luisterrijk bal en souper gegeven in het hôtel op Rijswijk, de gevel van welk hôtel prachtig geïllumineerd was.

— Den 18 dezer is het eerste berigt met de electromagnetische telegraaf van Samarang naar hier overgebragt.

— In de ommelanden van Batavia hebben zich sedert de laatste dagen der maand Maart cholera-gevallen voorgedaan. Van verschillende andere plaatsen komen ook berigten in wegens het heerschen der cholera.

— De schoener *Juliette*, zijnde met rijst, koehuiden en koffij van Balie naar Singapora bestemd, is den 25 mei ll. op de klip karangmaas, gelegen aan den ingang van straat Balie, verongelukt; de bemanning is gered, doch de lading is bijna geheel verloren gegaan.

— Van Banda, Ternate, Menado en Timor wordt melding gemaakt van aardschuddingen, welke daar in de maand April [illegible] zijn waargenomen [illegible] aangerigt.

— Uit de bij het Departement van Koloniën ontvangen berigten blijkt, dat tusschen den 20 en 30 Junij jl. te Batavia de laatste tijdingen zijn ontvangen van de Wester-afdeeling van Borneo, Macassar, Menado, Ternate, Amboina, Banda en Timor; zij luiden over het algemeen gunstig.

In de Wester-afdeeling van Borneo was, op verschillende plaatsen, de rijstoogst door overstrooming benadeeld.

In het westelijk gedeelte van Timor is de maïs-oogst mislukt.

Hier en daar laat de gezondheidstoestand te wenschen over. Te Sambas heerschen koortsen; de vreesselijke berri-berri-ziekte, die onlangs vrij hevig op Billiton heeft gewoed, doch aldaar thans nagenoeg is verdwenen, heeft zich kort geleden te Batavia vertoond. Van 250 lijders (inlanders) zijn binnen weinig dagen 134 gestorven en voor het behoud der overigen wordt ondanks alle daartoe aangewende middelen gevreesd. Het is den geneeskundigen nog niet gelukt een beproefd middel tegen die ziekte te vinden.

In verschillende gedeelten der residentie Menado doet zich onder de bevolking een geest van werkzaamheid bespeuren, die vroeger onbekend was. In het landschap Gorontalo zijn de wijd en zijd verspreide woningen reeds tot kampongs vereenigd, hetgeen het gezamenlijk bearbeiden van thinen mogelijk maakt. Reeds heeft de rijstoogst in 1856 dien van vorige jaren ver overtroffen, hetgeen grootendeels wordt toegeschreven aan de betere behandeling des velds. De oude koffijtuinen, die, hoezeer sedert dertig jaren verlaten, nog vrij goed staan, worden op nieuw in cultuur gebragt en met nieuwe aanplantingen vermeerderd. De hoofden hebben, uit eigen beweging, verzocht, pepertuinen te mogen doen aanleggen. Hiertoe zal goed zaad van Java worden gezonden, terwijl men ook, door middel van goede Javasche zaadpadie, zal trachten de hoedanigheid van rijst te verbeteren. Het gouvernement heeft 300 patjols en 200 schoppen naar Menado doen zenden, om kosteloos aan de bevolking van Gorontalo te worden verstrekt; tot nog toe zijn die werktuigen daar zoo goed als onbekend.

In het begin der maand Mei is van uit Sintang (Wester-afdeeling van Borneo), eene expeditie, bestaande uit 75 man infanterie en eenige artilleristen met eene handmortier, onder bevel van den kommandant te Sintang, den kapitein *P. M. Barbering*, en vergezeld van den adsistent-resident *von Gaffron*, in inlandsche vaartuigen de Melawi-rivier opgestevend, om den aanvang van eenige vroeger uitgewekene en nog niet in onderwerping gekomene Sintangsche Maleijers, die zich daar verschanst hadden, te verdrijven. Weinige dagen later volgde Zr. Ms. stoomschip *Onrust*, dat, wegens den lagen waterstand, de Melawi niet vroeger had kunnen opstoomen. Ondersteund door dit stoomschip werd den 8sten Mei eene aanzienlijke versterking van de insurgenten te Soengi Man stormenderhand ingenomen en daarna geslecht. De vijand leed daarbij zwaar verlies en verspreidde zich in de wildernis. Onzerzijds werden gedood twee inlandsche fuseliers en een inlandsch matroos, en gewond drie Europesche en een inlandsche fuselier benevens een Europesche matroos en een inlandsche roeijer.

Zoo als reeds met een woord in ons vorig nommer is gemeld, werd den 12 dezer te 's Hertogenbosch de zesde algemeene vergadering der Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland gehouden.

De president des hoofdbestuurs, de baron *Forstner van Dambenoy*, opende die vergadering met eene aanspraak, waarin hij regtmatig hulde bragt aan de commissie [illegible] wordende tentoonstelling, welke commissie zich zooveel moeite had gegeven om zich van hare niet gemakkelijke taak zoo schitterend te kwijten; hij wees onder anderen op het heilzame van eene gezamenlijke medewerking, daar waar het geldt de algemeene belangen der nijverheid, zijnde het door eene krachtige medewerking van de afdeeling 's Hertogenbosch der Vereeniging ter bevordering van fabrijk- en handwerksnijverheid en hare zuster-afdeeling, de Noordbrabantsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid, met verschillende Kamers van koophandel en fabrieken en verdere corporatien, gelukt, om het eenmaal opgevatte denkbeeld tot het houden der tentoonstelling verwezenlijkt te zien. Hij wees daarbij op het belang, dat iedereen moet stellen in den bloei der nijverheid, op het noodzakelijke om door het oprigten van industriescholen voornamelijk te trachten in het opkomend geslacht den grondslag te leggen tot wezenlijken vooruitgang, op het goede dat reeds door de Vereeniging hierin was gewrocht, en vond daarin aanleiding ieder in het bijzonder aan te sporen tot krachtige zamenwerking. Hij bragt eindelijk warmen dank aan het Hoofdbestuur voor de gulle en regt hartelijke ontvangst, die hetzelve van de zijde der afdeeling 's Hertogenbosch was ten deel gevallen. — Die aanspraak werd met blijkbaar welgevallen ontvangen en heeft de heer *P. van Geer* uit Leyden, bij het eindigen der vergadering, met eene welmeenende dankbetuiging aan den President voor zijne veelvuldige bemoeijingen in deze zaak, het voorstel gedaan die aanspraak in het verslag op te nemen, hetwelk algemeenen bijval verwierf.

Het strekt ons tot bijzonder genoegen onzen lezers te kunnen mededeelen, dat, betrekkelijk het [illegible] tentoonstelling, welke aan de eerste Provinciale Tentoonstelling van Nijverheid te 's Hertogenbosch mag ten deel vallen, het Bestuur heeft aanleiding gevonden tot wijziging van het Programma deswegens, als volgt:

1°. Dat genoemde Tentoonstelling alnog geopend blijft tot op *Woensdag den 26 dezer maand des namiddags ten 6 ure*, en ook op dien dag Serenades zullen plaats hebben.

2°. Dat de plegtige uitreiking der eereprijzen aan de bekroonde exposanten en feestelijke optogt door de stad ter eere der bekroonden, bepaald zijn op *Maandag den 31 dezer* en zullen geschieden naar een nader uit te geven Programma, en

3°. Dat de algemeene verloting der door het Bestuur op de Tentoonstelling aangekochte voorwerpen op eenen nader aan te kondigen dag zal plaats hebben.

Wij verheugen ons zeer hier nog te kunnen bijvoegen, dat de voorwerpen van wege Breda en omstreken ingezonden, een ruim aandeel in de hovenbedoelde belangstelling mogen wegdragen.

Door de Eerste Afdeeling der *Maatschappij van Landbouw*, Tuinbouw en Veeteelt in het Arrondissement Breda, zal op Vrijdag, Zaturdag en Zondag (21, 22 en 23 dezer), in de achterzaal van het *Hof van Holland* te Breda, eene vierde openbare Tentoonstelling gehouden worden van voorwerpen behoorende tot de producten van Akkerbouw, Moezerij en Vruchten, voorts Bloemen, Planten en Siergewassen, enz., overeenkomstig het daarvan in der tijd uitgegeven Programma; tot waartoe al de Leden der Maatschappij, op vertoon hunner betaalde contributie vrijen toegang hebben, alsmede de inzenders, niet leden zijnde; terwijl voor alle andere bezoekers den toegang tegen 25 cent voor ieder bezoek openstaat. Zilveren-vergulde, zilveren en bronzen medailles zullen als prijzen aan de inzenders der meest voortreffelijk geachte voorwerpen worden toegekend, of bij verkiezing beloningen in geld; van welk een en ander de beoordeeling op morgen den 20sten dezer zal plaats hebben. — Dit kort berigt als ter herinnering mededeelende, twijfelen wij niet, of ook deze Tentoonstelling zal door vele belangstellenden worden bezocht en weder een nieuw blijk geven van den vooruitgang van Akkerbouw, Vrucht en Bloemkweekerij in dit Arrondissement, niet minder van de loffelijke werking en den invloed der Maatschappij.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 17 Augustus.

KOOLZAAD williger, Haarlemmermeer $f\ 13\frac{1}{2}$; Holst. 70 à $76\frac{1}{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren dadelijk en Aug. 81 P. vl.; in Sept. $81\frac{1}{2}$ P. vl.; in Oct. 82 P. vl.; in Nov. $82\frac{1}{2}$ P. vl.; in April 83 P. vl.

RAAPOLIE op 6/w. $f\ 48\frac{1}{4}$, vlieg. f 47; 1 Sept. $f\ 46\frac{3}{4}$ à 47; 1 Oct. f 47 à $47\frac{1}{4}$; 1 Nov. $f\ 47\frac{1}{8}$ à $\frac{3}{8}$; 1 Dec. $f\ 47\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; 1 Mei $f\ 47\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE op 6/w. $f\ 43\frac{1}{4}$, vlieg. $f\ 42\frac{1}{4}$; 1 Sept. $f\ 41\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; 1 Oct. $f\ 41\frac{1}{2}$ à $42\frac{1}{4}$; 1 Nov. $f\ 41\frac{3}{4}$ à $42\frac{1}{2}$; 1 Dec. $f\ 42\frac{1}{4}$ à $42\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. $f\ 51\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks f 90 à f 95.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks f 11 à f 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 18 AUGUSTUS 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f 11,30	tot f 11,50.
Het dito dito Rogge Oude	» » 6,60	» » 8,05.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,00	» » 6,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 0,00.
Een dito pond Boter	» » 1,06	» » 1,08.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,90	» » 2,10.
Het 1000 Eiken Telhout		» 8,00.
Het 1000 Doof Hout		» 2,50.
De kar Spaanders		» 4,10.
De » Struiken		» 4,50.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

233e STAATS-LOTERIJ.
DERDE KLASSE.

1e TREKKING. Nos. 7708, 10767 en 17502, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; 3 pCt. $76\frac{3}{4}$; 4 pCt. $96\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{7}{16}$; Amorts-Synd. $3\frac{1}{2}$ pCt. $91\frac{1}{2}$; Handelm. $155\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. $105\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito 1828—29 $103\frac{3}{4}$; 4 pCt. 1840 88; 5 pCt. 1854 $100\frac{1}{4}$, $100\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito 1855 $101\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Eng. $4\frac{1}{2}$ pCt. 97; Spanje $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; 3 pCt. $37\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Portugezen te Londen 46; Oostenr. Metall. 5 pCt. $75\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. $77\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Zilver 1849—54 $87\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{8}$.

, In de Slijterij van A. VAN DIJCK, Ginnekenstraat te *Breda*, zijn tot zeer civiele prijzen te bekomen: alle soorten van dubbele fijne Fransche, Rijnsche en enkele LIKEUREN, RHUM, COGNAC, PUNCH, exquise BRANDEWIJN, MADERA, Roode en Witte WIJNEN, fijne GENUA-OLIE, enz.

NB. Met elf Flesschen of 10 Kan geniet men aanmerkelijk rabat.

MEN VRAAGT TE HUUR TE BREDA, TEGEN 1°. MEI 1858:

Een HUIS met TUIN en STAL.

Adres Brieven *franco*, onder de Lett. O, bij J. HERMANS, Boekhandelaar te *Breda*.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *BREDA*, zullen op *Donderdag den 27. Augustus 1857*, des middags ten *twaalf ure*, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

A. Het VERLICHTEN door middel van OLIE, van:

1°. Stads-Straten, Markten en Pleinen, voor den termijn van één jaar, ingaande 1 September 1857 en eindigende 1 September 1858.

2°. Stads-Teeken-Instituut, voor den Cursus van 1857/8.

3°. Het leveren der benoodigde BRANDSTOFFEN en LICHT, ten dienste van het Gemeente-huis, over 1857/8, en

4°. De leverantie der benoodigde BRANDSTOFFEN voor Stads-Teeken-Instituut en Algemeen Lager Onderwijs, mede over 1857/8.

B. Het SCHOON- en DIEPHOUDEN voor den tijd van *drie* Jaren, van:

1°. De Mark of Haven van de Inundatie-Sluis, tot den Drijfboom aan de Waterpoort, met inbegrip van de Vaart, beginnende aan de Sluis onder de Ginnekenbrug langs den Nieuwen weg, tot de Mark of Haven, en van den linkerarm dier Vaart, tot de Mark of Haven nabij 's Lands Arsenaal, alsmede van een gedeelte der Oude Vest, te beginnen van de westzijde der Nonnenbrug tot de westzijde der Sluis onder de Ginnekenbrug, en van een gedeelte der Vloeiest tot de erve der huizinge D, N°. 250.

2°. De Vaart genaamd de Oude Vest, strekkende van de noordzijde der brug in het Brouwerijstraatje, tot de westzijde der Nonnenbrug.

3°. De Vaart achter de Ginnekenstraat.

4°. De Gampelvaart.

5°. De Groote en Kleine Mosselbeek, en

6°. De Donk.

C. Het VERWEN van de Kazerne en Stalling van de Koninklijke Maréchaussée, met het leveren der daartoe benoodigde materialen.

De Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS, door wien op Dingsdag den 25. Augustus 1857, des voormiddags ten *tien* ure, aanwijzing in loco van het Verfwerk zal geschieden.

Breda, den 17. Augustus 1857.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris,
L. DE C. TEYCHINÉ.

BEKENDMAKING.

De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda* zal, op last den Commissie van Administratie dier Beleenbank, op *Woensdag den 23. September* a. s., in het Lokaal der Bank publiek doen VERKOOPEN:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *April, Mei* en *Junij* 1856; zullende die Goederen daags te voren voor een ieder ter bezigtiging worden gelegd.

Gemelde Panden kunnen alsnog gelost, of de interessen der daarop beleende gelden aangezuiverd worden, vóór of uiterlijk op *Dingsdag den 15. September* bevorens.

P. J. J. MICHIELSEN.



De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch.

Het stuk kost 40 cent en is toereikende voor een half jaar.



De echte Dr. Borchardt's Zeep

verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en de huid behoudt door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. De prijs is 40 Cents.

Eau de Florida

is een verkwikkend Reukwater en verzacht de huid, als men het met Water vermengd tot wasschen gebruikt. De geur is zoo aangenaam, dat velen het boven alle andere Reukwateren verkiezen.

De Flacon, van den inhoud van eene halve Wijnflesch, kost slechts 90 c.

LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIE-ZEEP reinigt de huid zonder stramming te veroorzaken, geeft haar zachtheid en lenigheid en beveiligt voor der invloed, als koude, hitte, wind, etc. Het gevoeligste en teederste vel zal er weldra de weldadige uitwerking van ondervinden, waarom wij het bijzonder voor Dames en Kinderen aanbevelen, om de voor de schoonheid zoo onmisbare zachte, witte huid te bewaren.

Den verkoop in de Nederlanden hebben wij aan het VERKOOPHUIS *opgedragen en de prijs op 20 Cents bepaald.*

GEBR. LEDER,
Apoth. der eerste klasse en tech. Scheikundigen te Berlijn.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, J. C. Kannemans v. Dasthorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» J. L. Hopman.	Grave, J. B. L. Dieren.
Breda, Wed°. Wiercx Folla.	Tilburg, C. H. Domhoff.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Goedkoope en nuttige Boeken voor Burgers en Boeren.

I. GIDS VOOR IEDER DIE MET GELD OMGAAT, of het leenen en koopen volgens de Nederlandsche Wet; door *W. de Gelder*, Oud-Inspecteur der Registratie. Prijs 60 Cents.

II. DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN, bevattende Voorschriften van bijna alle Acten en Overeenkomsten in Burgerlijke en Handelszaken, met ophelderende Aanmerkingen, opgave van verschuldigde Zegel- en Registratieregten, enz. Eene practische Handleiding om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken, zonder behulp van deskundigen zelf te kunnen opmaken, door denzelfden. Prijs *f* 1.—.

III. DE TAFELCEREMONIEMEESTER, of volledige verzameling van Toasten of Tafelcondities in Proza, bij alle voorkomende gelegenheden, door *J. de Breet*. Eene onmisbare Handleiding voor genoodigden tot Feestpartijen en Maaltijden. Prijs 75 Cents.

IV. NIEUW VOLLEDIG FEESTBOEK. Verzameling van Nieuwe en Oorspronkelijke Gelegenheidsgedichten voor alle mogelijke Feesten, Tafelzangen op de meest bekende Zangwijzen, Tafelcondities of Toasten voor Feestmaaltijden, Albumsversjes enz. Eene onmisbare Handleiding voor Feestvierenden, door denzelfden. Prijs *f* 1.—.

V. G. C. CLAUDIUS' VOLLEDIG BRIEVENBOEK, bevattende Voorschriften van Brieven, Verzoekschriften, Bekendmakingen, toepasselijk op alle omstandigheden uit het dagelijksch leven. Een Handboek tot eigen oefening, voorzien van vele Opmerkingen omtrent Stijl en Taal, den uitwendigen vorm van Brieven, de Titulatuur, enz. Prijs *f* 1.—.

VI. BRIEFSTIJL VOOR MINNENDE HARTEN. Volledige Verzameling van Brieven, die bij Verliefden in alle gevallen en betrekkingen kunnen voorkomen. Prijs 50 Cents.

VII. HET BRIEVENSCHRIJVEN GEMAKKELIJK GEMAAKT, of Handleiding tot het leeren stellen van Brieven bij allerlei gelegenheid, door *W. J. Olivier*. Prijs 55 Cents.

VIII. HET GRAPPIGE BOEK. Magazijn van Anecdoten, Aardigheden, Kwinkslagen, enz, geillustreerd met vele Platen en gelith. Omslag in kleuren. Prijs *f* 1.—.

IX. HANDIGHEID IS GEENE HEKSERIJ, of [illegible] in den vrolijken Gezelschapskring, bevattende Goochelstukjes, de Kunst van Buikspreken enz. Prijs 50 Cents.

X. DE HUISARTS, of aanwijzing ter bewaring der gezondheid en ter aanwending van hulp in de meest voorkomende ziekten en ongevallen. Volgens de beste geneesk. schriften bewerkt door Dr. *O. Seyler*, te Vlierlingsbeek. Prijs *f* 1,25.

XI. NIEUW HANDBOEK DER WELLEVENDHEID, of Handleiding om in Gezelschappen en verschillende betrekkingen des levens zich wellevend en beschaafd te gedragen. Een nuttig Hand- en Hulpboek voor oud en jong van beiderlei kunne. Prijs 90 Cents.

Een ieder, van wat rang of stand, kan deze werkjes met vrucht gebruiken. Zij komen DAGELIJKS in vele opzigten te pas, en zijn in alle Boekwinkels te bekomen, alsmede bij den Uitgever *H. C. A. CAMPAGNE* te Tiel.

Van sommige zijn reeds DUIZENDE Ex. verkocht.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.